

I. Dovanojimo sutarties bendras apibūdinimas

Dovanojimo sutarties sąvoka numatyta CK 6.465 straipsnio 1 dalyje:

Pagal dovanojimo sutartį viena šalis (dovanotojas) neatlygintinai perduoda turtą ar turtinę teisę (reikalavimą) kitai šaliai (apdovanotajam) nuosavybės teise arba atleidžia apdovanotąjį nuo turtinės pareigos donatorui ar trečiajam asmeniui.

Dovanojimo sutarties dalykas yra civilinės teisės objektai, galintys būti pirkimo-pardavimo sutarties dalyku (daiktai, pinigai, turtinės teisės (tiek prievolinės, tiek daiktinės), vertybiniai popieriai ir pan.), apdovanotojo skolos perėmimas už trečiąjį asmenį, taip pat veiksmai, pasireiškiantys atleidimu nuo turtinės pareigos vykdymo donatorui ar trečiajam asmeniui ar prievolės vykdymu už apdovanotąjį trečiajam asmeniui (CK 6.465 str. 1 d., 6.471 str. 4 d.).

Dovanojimo sutarties dalykas yra esminė sutarties sąlyga, todėl turi būti susitarta dėl pavadinimo, kiekio. Esminė dovanojimo sutarties sąlyga gali būti sutarties dalyko naudojimo tikslas, kai sudaroma dovanojimo su sąlyga sutartis (CK 6.467 str.).

Dovanojimo sutarties dalyku negali būti būsimas daiktas ar būsimą turtinę teisę (CK 6.470 str. 6 d.). Taip pat dovanojimo sutarties dalyku negali būti darbai ar paslaugos (išskyrus paramą ir labdarą, kurių dalyku gali būti paslaugų suteikimas (LR labdaros ir paramos įstatymo 4 str. 1 d. 3 p.), dovanojimo sutarties dalyku negali būti neveikimas (CK 6.466 str. 2 d.), pasireiškiantis besąlyginiu asmens atsisakymu palikimo ar dar neįgyto nuosavybės teise turto ar turtinės teisės.

Taip pat, jeigu dovana pereina apdovanotajam nuosavybės teise po dovanojimo mirties, tai laikoma ne dovanojimu, ir taikomos jau paveldėjimo teisės normos (CK 6.466 str. 1 d.).

Jeigu sudaroma dovanojimo su sąlyga sutartis, tai sutartimi gali būti nustatyta apdovanotojo pareiga sumokėti skolas ar įvykdyti kitokias prievoles, kurios dar neegzistuoja sutarties sudarymo momentu, jeigu būsimą skola ar prievolė tiksliai apibrėžta (CK 6.467 str. 3 d.).

Speciali dovanojimo rūšis yra auka (parama ar labdara) (CK 6.476 str.). Auka yra turto ar turtinės teisės dovanojimas tam tikram naudingam tikslui. Todėl auka turi būti naudojama tam, kam buvo paaukota (aukos gavėjas juridinis asmuo privalo tvarkyti operacijų, susijusių su aukos naudojimu, apskaitą). Paramos ir labdaros teikimą reglamentuoja LR paramos ir labdaros įstatymas.

*Dovanojimo sutarties šalimis yra **dovanotojas ir apdovanotasis**. Bendroji taisyklė, kad tiek donatoriu, tiek apdovanotąjį gali būti fiziniai ir juridiniai asmenys. Tačiau CK nustato tam tikrus reikalavimus donatorui.*

*Bendras reikalavimas donatorui yra toks, kad jis turi būti donanos savininkas (CK 6.470 str. 3 d.). Jeigu dovanojamas turtas valdomas patikėjimo teise, tai jį donuoti galima tik turto savininko rašytiniu sutikimu, nebent įstatymai ar turto patikėjimo sutartis numatyti kitaip (CK 6.471 str. 2 d.). *Donotojas negali būti neveiksnus asmuo* (pilnametis, teismo pripažintas neveiksniu), o taip pat neveiksnus asmens globėjui draudžiama donuoti neveiksnus asmens turtą, išskyrus simbolines dovanas, kurių vertė neviršija vieno*